

Utbildningsplan för läkare -AT, BT samt ST

Version	Datum	Ändring	Beslutat av
1.000	2006-03-09	Nyutgåva. Fastställd i Läkarutbildningsråd 2006-03-31	
1.100	2006-07-17	Redaktionella justeringar	
1.2	2009-04-24	Revision efter Läkarutbildningsråd	
1.3	2009-09-14	Revision efter Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2008:17	
1.4	2011-06-13	Revision	
1.5	2012-12-14	Revision sid 7	
1.6	2014-05-06	Revision efter LUG	Chef FoUU
1.7	2014-12-01	Revision	Chef FoUU
1.8	2015-10-15	Revision vid övergång till Region Jämtland Härjedalen	
1.9	2015-10-15	Revision efter SOSFS 2015	Chef FoUU
1.10	2019-03-08	Revision	Chef FoUU
1.11	2022-05-25	Revision efter HSLF-FS 2021:8	FoU-direktör
1.12	2025-02-05	Revision stycke 2.2.2 samt tillägg bilaga	FoU-direktör
1.13	2026-01-20	Revision av regionövergripande studierektorer. Mindre justeringar kopplat till ST.	FoU-direktör

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	AT-LÄKARE	5
1.1	Mål	5
1.2	AT-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning	6
1.3	AT-läkarens kompletterande utbildning	6
1.4	Uppföljning av AT-läkaren	6
1.4.1	Åtgärder vid svårigheter för AT-läkaren att uppnå kompetenskrav för läkarlegitimation	7
2	ST-LÄKARE INKLUSIVE BASTJÄNSTGÖRING (BT)	7
2.1	Mål	7
2.1.1	Mål för BT kompetens	7
2.2	BT-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning	8
2.3	BT-läkarens kompletterande utbildning	8
2.4	BT-läkaren förväntas	8
2.5	Uppföljning av BT-läkaren	8
2.6	Åtgärder vid svårigheter för BT-läkaren att uppnå kompetenskrav för BT kompetens	9
3	FÖR ST GÄLLER FÖLJANDE	9
3.1	Mål för specialistkompetens	9
3.2	ST-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning	10
3.3	ST-läkarnas kompletterande utbildning	10
3.4	ST-läkaren förväntas under övrig ST-tjänstgöring	11
3.5	Uppföljning under övrig ST	11
3.6	Åtgärder vid svårigheter för ST-läkaren att under övrig ST-tjänst uppnå	12
3.7	Angående kurser för BT- och ST-läkare	12
4	HANDEDARE FÖR AT- OCH ST-LÄKARE INKLUSIVE BT-LÄKARE	12
4.1	Mål	13
4.2	Uppdrag för handledare	13
4.2.1	Huvudhandledare AT	13
4.2.2	Personlig klinikhandledare AT	13
4.2.3	Huvudhandledare BT	13
4.2.4	Klinikhandledare BT	14
4.2.5	Huvudhandledare ST	15
4.2.6	Handledare för ST-läkare under sidutbildning	15
5	KLINIKSTUDIEREKTORER AT OCH ST INKLUSIVE BT-LÄKARE	16
5.1	Klinikstudierektor AT	16
5.1.1	Mål	16

5.2	Klinikstudierektorer AT slutenvården uppdragsbeskrivning	16
5.3	Klinikstudierektorer AT primärvården uppdragsbeskrivning	17
5.4	Uppföljning	17
5.5	Klinikstudierektorer BT/ST	17
5.5.1	Mål	17
5.6	Klinikstudierektorer BT/ST uppdragsbeskrivning BT-delen.....	18
5.6.1	Klinikstudierektorer BT/ST uppdragsbeskrivning övrig ST	18
5.7	Uppföljning	19
6	REGIONÖVERGRIPANDE STUDIEREKTORER	19
6.1	Mål	19
6.2	Uppföljning	20
7	VERKSAMHETSCHEF ENLIGT HSL.....	20
7.1	Mål	21
7.2	Verksamhetschef ska implementera vårdgivarens författningsreglerade ansvar genom att	21
9	FOU	23
10	LÄKARUTBILDNINGSGRUPP	23
11	BILAGOR	23

1 AT-läkare

Allmäntjänstgöringen (AT) är målstyrd enligt Socialstyrelsens föreskrifter 1999:5 och varar 21 månader. Region Jämtland Härjedalen erbjuder AT vid Östersunds Sjukhus med primärvårdsplacering på hälsocentraler som ingår i vårdvalet i hela länet.

1.1 Mål

Målet är att ge varje AT-läkare möjlighet att växa in i rollen som legitimerad läkare och därmed skapa en trygg grund för vidare tjänstgöring, samt att ge en positiv bild av organisationen som framtida arbetsplats.

Målen nås genom att

- rekryteringsarbetet sker med snabb handläggning och återkoppling till de sökande.
- alla kliniker/hälsocentraler har introduktions- och utbildningsprogram för AT-läkare.
- samtliga AT-läkare får en strukturerad introduktion vid AT-tjänstgöringens början. För detta ansvarar regionövergripande studierektorer i samarbete med AT-administratör.
- varje AT-läkare har två huvudhandledare med mål om att en arbetar inom primärvården och en inom slutenvården. Regionövergripande studierektorer har tillsammans med huvudhandledarna ett gemensamt ansvar för att målen i utbildningen uppnås.
- AT-läkare deltar i ett övergripande utbildnings-/utvecklingsprogram motsvarande 12 heldagar årligen med bland annat följande innehåll:
 - Huvudhandledning i grupp med två huvudhandledare.
 - Kliniskt baserad utbildning i ämnen som AT-läkaren inte självklart stöter på under AT.
 - Ledarskaps- och medarbetarskapstema med syfte att öka förståelsen både för den egna rollen som läkare och medarbetare och för vårdorganisationen.
- AT-läkare deltar i respektive kliniks utbildningsprogram för AT-läkare.
- varje AT-läkare erhåller en utbildningspeng att använda under tjänstgöringen. För närmare villkor angående denna se dokumentet Ekonomiska villkor och ersättningar för läkare under utbildning. Ledighet för externa kurser medges för högst två veckor under AT-tjänstgöringen.
- klinikstudierektor AT och klinikledning planerar för att schemalagd studietid för medicinska studier avsätts. Lämplig omfattning är 2 timmar per vecka. En dags extra studietid kan tas ut inför AT-tentamen.

Strukturerad uppföljning och utvärdering till AT-läkaren görs i slutet av varje placering utifrån en given mall, samt även i mitten av placeringar som varar längre än en månad. AT-examination sker enligt Socialstyrelsens riktlinjer.

1.2 AT-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning

Den kliniska tjänstgöringen innefattar ett regiongemensamt introduktionsprogram, medicinblock, kirurgblock, psykiatriblock och ett avslutande primärvårdsblock. Arbetsinnehållet ska vara väl avvägt i förhållande till målbeskrivningen. AT-läkaren ska på varje klinik ha en personlig klinikhandledare som är specialist i området. Vid jourverksamhet ska bakjour alltid finnas. AT-läkaren förväntas delta i respektive kliniks internutbildning, arbetsplatsträffar och verksamhetsplanering. För primärvårdsplaceringen gäller dessutom att AT-läkaren ska delta i lokalt primärvårdsinternat för AT samt i primärvårdens fortbildningsdagar, se förtydligande i dokumentet *Standard för AT i primärvården*.

1.3 AT-läkarens kompletterande utbildning

- Kompletterande utbildning innefattar handledning, intern utbildning inom regionen, auskultationsveckor och individuell studietid.
- Utbildningsaktiviteterna planeras i samråd med huvudhandledare, KSR-AT och ÖSR-AT.
- AT-läkare har god tillgång till lokaler och datorutrustning, gärna i form av en AT expedition, medicinskt bibliotek och IT-hjälpmiddel.

AT-läkaren förväntas

- bidra med synpunkter och erfarenheter för att förbättra utbildningen för AT-läkare i organisationen.
- delta i de utbildnings- och utvecklingstillfällen som anordnas.
- medverka till god relation till handledare och instruktör och ansvara för sin egen utveckling genom att efterfråga feedback.
- bidra med instruktion till läkarstudenter och andra medarbetare, utifrån AT-läkarens egen nivå.

1.4 Uppföljning av AT-läkaren

Antal AT som stannar som vikarier eller ST-läkare i regionen mäts årligen av personalhandläggare.

Utbildnings-/utvecklingsprogrammet utvärderas kontinuerligt tillsammans med AT-läkarna som deltar i planeringen och uppföljningen.

Vid återkommande kollegium med ansvariga klinikstudierektorer utvärderas den enskilde AT-läkarens kompetens, färdigheter, professionalism och etiska värderingar samt klinikplaceringens förutsättningar att nå målbeskrivningen.

AT-tjänsten utvärderas som helhet i samband med tjänstens avslutande av AT-läkaren, regionövergripande studierektorer, AT-chef och huvudhandledare.

1.4.1 Åtgärder vid svårigheter för AT-läkaren att uppnå kompetenskrav för läkarlegitimation

När svårigheter för AT-läkaren uppdagas av handledare och AT-KSR, följs åtgärdsprogram enligt rutin.

2 ST-läkare inklusive bastjänstgöring (BT)

Utbildningen till specialistläkare är författningsreglerad. Den aktuella författningen, HSLFFS 2021:8 gäller sedan 2021-07-01. I enlighet med författningen ska ST-utbildning ske under handledning, vara minst 5,5 års heltidstjänstgöring efter legitimation och inledas med bastjänstgöring (BT).

För ST-läkare som i enlighet med övergångsregler avser att ansöka om specialistkompetens enligt tidigare författningar, SOSFS 2008:17 respektive SOSFS 2015:8, gäller Utbildningsplan Läkare Region JH v 1.10.

2.1 Mål

Att skapa förutsättningar för legitimerade läkare att uppnå BT-kompetens och att utvecklas till kompetenta och självständiga specialister med god insikt i vårdstruktur, medarbetarskap/ledarskap, vetenskapligt förhållningssätt och intresse för handledning och utveckling av läkaryrket och vården i Region Jämtland Härjedalen.

2.1.1 Mål för BT kompetens

Målen för BT-kompetens nås genom att:

- En personlig huvudhandledare och en placeringshandledare på varje BT-placering utses för varje BT-läkare.
- Planering och handledning är väl strukturerad och har hög kvalitet.
- Handledningen ska vara schemalagd och omfatta 1 timme per vecka
- BT-överenskommelse, som inkluderar individuellt utbildningsprogram, upprättas inom en månad från tjänstgöringens början, se mall för BT-överenskommelse. Utbildningsprogrammet ska följa Socialstyrelsens föreskrifter och målbeskrivningen för Bastjänstgöringen, och vara utformat i enlighet med regionens Utbildningsplan för läkare. Utbildningsprogrammet revideras när behov uppstår.
- BT-överenskommelsen upprättas i samråd med huvudhandledare och studierektor BT, Klinikstudierektor BT (KSR-BT) alt Regionövergripande studierektor (ÖSR-BT). BT-överenskommelsen godkänns och undertecknas av

verksamhetschef vid anställande enhet, BT-läkare och huvudhandledare. BT-läkaren medverkar i fortlöpande kompetensvärdering. BT-läkaren genomför tillsammans med huvudhandledare ett mer omfattande kompetensutvecklingssamtal i slutet av varje placering som dokumenteras. Vid behov revideras utbildningsprogrammet därefter och undertecknas enligt ovan.

2.2 BT-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning

- Den kliniska tjänstgöringen innefattar ett regiongemensamt introduktionsprogram, tre obligatoriska placeringar (akut sjukvård, psykiatri, primärvård), en individuellt anpassad placering samt examination
- Arbetsinnehållet ska vara välavvägt i förhållande till det individuella utbildningsprogrammet.
- BT-läkaren förväntas delta i respektive kliniks internutbildning, arbetsplatsträffar och verksamhetsplanering.

2.3 BT-läkarens kompletterande utbildning

- Kompletterande utbildning innefattar handledning, intern utbildning inom regionen och den egna enheten och individuell studietid.
- Utbildningsaktiviteterna planeras i samråd med huvudhandledare, KSR-BT och ÖSR-BT.
- BT-läkaren ska ha tillgång till adekvat arbetsplats, utrustning, medicinskt bibliotek och IT-hjälpmiddel.
- Tre dagar med lön avsätts för förberedelser och studier inför slutexamination för bevis om BT-kompetens.

2.4 BT-läkaren förväntas

- Aktivt medverka i planering och uppföljning av den egna utbildningen.
- Genomgå kontinuerlig kompetensvärdering med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet och målbeskrivning för BT.
- Fortlöpande dokumentera sin kompetensutveckling i Regionens portfolioverktyg.
- Delta i regionens utbildnings- och utvecklingsprogram för BT-läkare.
- Ge återkoppling på handledning och mottagande placeringars förmåga att ge förutsättningar att nå utbildningsmålen. Även på annat sätt medverka vid utvärdering avseende kvaliteten i BT-utbildningen.
- Kunna ge instruktioner till studenter och medarbetare.
- Kunna delge arbetskamrater och kolleger kunskaper som tillägnats genom kurser, lästid och övriga utbildningsaktiviteter.

2.5 Uppföljning av BT-läkaren

- Handledningssamtalen ska dokumenteras.

- Genomgångna utbildningsaktiviteter och kompetensbedömningar loggförs fortlöpande i Regionens portfolioverktyg.
- Fortlöpande kompetensbedömning genomförs med hjälp av etablerade utvärderingsinstrument. På varje placering ska minst tre Mini-CEX, två CBD och DOPS utifrån förutsättningar utföras. Utvärderingsverktyg finns samlade i Teams/ ST-forum/utbildning/BT.
- I slutet av varje placering genomförs en avstämning av BT-läkarens kompetensutveckling. Bedömningen baseras på en sammanställning av den kontinuerliga kompetensbedömningen. Huvudhandledare ansvarar för genomförandet. Klinikstudierektor BT/ST på anställande enhet informeras och följer upp. Anställande VC ansvarar för att eventuell revision av utbildningsprogram och utbildningsinsatser görs, liksom att eventuella arbetsmiljörelaterade åtgärder sker.
- Anställande VC ansvarar för att den slutliga examinationen kommer till stånd.
- Anställande chef genomför årligen medarbetar- och lönesamtal enligt regionens policy.
- Vid uppnådd baskompetens ska huvudhandledaren och extern bedömare styrka detta genom påskrift av avsedd blankett.

2.6 Åtgärder vid svårigheter för BT-läkaren att uppnå kompetenskrav för BT kompetens

- Anställande VC ansvarar för att, tillsammans med BT-läkaren och huvudhandledaren, utreda orsaker som bidrar till svårigheten att uppnå förväntad kompetens
- KSR-BT/ST på anställande enhet och huvudhandledare ansvarar för att revidera utbildningsprogram och utbildningsaktiviteter i samverkan med KSR-BT på mottagande placeringar och ÖSR-BT.
- VC på mottagande placeringar ansvarar för att ge förutsättningar för genomförande av det reviderade utbildningsprogrammet.
- Anställande VC ansvarar för att vid behov upprätta plan för individ- och arbetsmiljörelaterade åtgärder.

3 För ST gäller följande

3.1 Mål för specialistkompetens

Målen för specialistkompetens nås genom att:

- En personlig huvudhandledare utses för varje ST-läkare.
- Planering och handledning är väl strukturerad och har hög kvalitet.
- Handledningen bör vara schemalagd och omfatta en timme, en till fyra gånger per månad.

- ST-överenskommelse, som inkluderar individuellt utbildningsprogram, upprättas inom sex månader från tjänstgöringens början, se mall för ST-överenskommelse. Utbildningsprogrammet ska följa såväl Socialstyrelsens föreskrifter som specialitetens målbeskrivning och vara utformat i enlighet med regionens Utbildningsplan för läkare. Utbildningsprogrammet revideras årligen,
- ST-överenskommelsen upprättas i samråd med huvudhandledare och klinikstudierektor ST (KSR-ST). Regionövergripande studierektor (ÖSR-ST) kan nyttjas som resurs. ST-överenskommelsen godkänns och undertecknas av verksamhetschef eller motsvarande, ST-läkare och huvudhandledare.
- ST-läkaren medverkar fortlöpande i sin egen kompetensvärdering. Vid behov revideras utbildningsprogrammet och undertecknas enligt ovan.

3.2 ST-läkarens kliniska tjänstgöring under handledning

- ST-utbildningen genomförs genom klinisk tjänstgöring motsvarande ca 80% av tjänstetiden.
- Arbetsinnehållet ska vara avvägt i förhållande till utbildningen.
- ST-läkarna ges möjlighet att delta i lokalt, regionalt och/eller nationellt specialitetsspecifikt utbildnings- och utvecklingsprogram.
- ST-läkarna deltar i sina klinikers internutbildning, arbetsplatsträffar och verksamhetsplanering.
- Vid sidotjänstgöring på annan enhet, såväl inom som utom Region Jämtland Härjedalen, tar ST-läkare och huvudhandledare kontakt med kliniken för att klargöra målet med tjänstgöringen och formen för handledning på mottagande enhet. Planeringen dokumenteras i en sidoutbildningsöverenskommelse.
- Specialistkompetent handledare som gått handledarutbildning ska utses på mottagande sidoutbildningsklinik.
- "Vid tjänstgöring på annan ort utgår ersättning enligt gällande version av "Ekonomiska villkor och ersättningar för läkarstudierande och läkare i författningsreglerad utbildningstjänst".

3.3 ST-läkarnas kompletterande utbildning

- Kompletterande utbildning innefattar handledning, intern utbildning inom regionen och den egna enheten, extern utbildning och individuell studietid.
- Kompletterande utbildning omfattar ca 20% av tjänstetiden.
- Utbildningsaktiviteterna planeras i samråd med huvudhandledare och KSR-ST.
- Individuell studietid ingår som en del av den teoretiska utbildningen. Omfattningen är beroende av mängden andra teoretiska moment och kan variera över tid.
- ST-läkaren ska ha tillgång till lokaler, utrustning, medicinskt bibliotek, medicinska länkar och IT-hjälpmiddel.
- För att uppfylla målbeskrivningens kompetenskrav i medicinsk vetenskap (STa3) ska ST-läkaren uppvisa intyg på godkänt deltagande i den regionalt arrangerade kursen "Vetenskapsmetodik och kritisk informationsgranskning för ST-läkare" eller

av huvudhandledaren bedömas ha uppnått motsvarande kompetens på annat sätt. aktivt delta i den egna enhetens arbete med införande (implementering) av nya behandlingar och behandlingsmetoder och dokumentera hur arbetet genomförts.

- Arbetet kan med fördel kombineras med det arbete som görs inom ramen för delmål STa2 systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- ST-läkaren ska genomföra ett kvalitets- och patientsäkerhetsarbete under handledning.
- Inför fullgörande av specialistexamen får ST-läkaren två veckors lästid med lön. Kliniken står för resa och logi samt eventuell examensavgift.

3.4 ST-läkaren förväntas under övrig ST-tjänstgöring

ST-läkaren förväntas

- leda och ansvara för planering och uppföljning av den egna utbildningen.
- genomgå kontinuerlig kompetensvärdering med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet och specialitetens målbeskrivning.
- fortlöpande dokumentera sin kompetensutveckling.
- ta aktiv del i utveckling och utbildning inom den egna, tex genom aktivt deltagande i enhetens internutbildning och utvecklingsarbete och genom att föredra resultatet av det egna utvecklingsarbetet.
- delta i regionens utbildnings- och utvecklingsprogram för ST-läkare.
- ge återkoppling på handledning och klinikens förmåga att ge förutsättningar att nå utbildningsmålen. Även på annat sätt medverka vid utvärdering avseende kvaliteten i ST-utbildningen.
- delta i handledning och instruktion av mindre erfarna kolleger och medverka i utbildning av andra personalkategorier.
- d
- elge arbetskamrater och kolleger kunskaper som tillägnats genom kurser, lästid och övriga utbildningsaktiviteter.

3.5 Uppföljning under övrig ST

- Handledningssamtalen dokumenteras.
- Loggbok förs fortlöpande över genomgångna utbildningsaktiviteter.
- Fortlöpande kompetensbedömning genomförs med hjälp av etablerade utvärderingsinstrument (tex min-CEX, DOPS, CBD). Rutin för uppföljning utformas av anställande enhet. ST-läkaren ansvarar tillsammans med huvudhandledaren för att rutinen genomförs. Utvärderingsverktyg finns samlade i Teams/ST-forum/ utbildning
- En avstämning av ST-läkarens kompetensutveckling genomförs årligen. Bedömningen baseras på en sammanställning av den kontinuerliga kompetensbedömningen. Sammanställningen görs enligt etablerade metoder (tex specialistkollegium, 360 graders bedömning). Klinikstudierektor och

huvudhandledare ansvarar för genomförandet. VC ansvarar för att den årliga utvärderingen kommer till stånd samt att eventuellt nödvändig revision av utbildningsprogram och utbildningsinsatser liksom att eventuella arbetsmiljörelaterade åtgärder sker.

- Årligt medarbetar- och lönesamtal hålls med närmaste chef enligt regionens policy.
- Vid uppnådd specialistkompetens ska huvudhandledaren och en av vårdgivaren utsedd specialistläkare styrka detta genom påskrift av avsedd blankett.

3.6 Åtgärder vid svårigheter för ST-läkaren att under övrig ST-tjänst uppnå

- kompetenskrav för specialistkompetens
 - Verksamhetschef, ST-läkaren och huvudhandledaren ansvarar för att utreda orsaker som bidrar till svårigheten att uppnå förväntad kompetens avseende såväl kunskapsbrist som arbetsmiljörelaterade svårigheter och eventuella personliga faktorer.
- KSR ansvarar tillsammans med huvudhandledare för att revidera utbildningsprogram och utbildningsaktiviteter.
- VC ansvarar för att ge förutsättningar för genomförande av det reviderade utbildningsprogrammet.
- VC ansvarar för att vid behov upprätta plan för individ- och arbetsmiljörelaterade åtgärder.

3.7 Angående kurser för BT- och ST-läkare

- Regionen tillhandahåller de obligatoriska kurserna enligt STa- och STb-delmål i målbeskrivningen.
- För BT-läkare anordnar regionen utbildningstillfällen som är nödvändiga för att uppfylla BT-kompetens.
- I de fall där det finns externa kurser motsvarande det regionen erbjuder, ska det interna kursutbudet nyttjas utom i undantagsfall.
- Vid deltagande i externa kurser står anställande enhet för kursavgift, resa och boende.
- Anställande enhet ansvarar för att BT- respektive ST-läkaren har tillgång till IT-utrustning nödvändig för att delta i regionens kursutbud.

4 Handledare för AT- och ST-läkare inklusive BT-läkare

Vad som anges om handledare och handledning i detta avsnitt avser både huvudhandledare/huvudhandledning och övriga handledning/övrig handledning om inte annat anges.

Samtliga läkare anställda inom Region Jämtland Härjedalen samt Hälsovalet har ansvar för att bistå mindre erfarna kollegor med råd och kliniska instruktioner utifrån egen kompetens och ansvarsområde.

4.1 Mål

Att skapa förutsättningar för läkare att verka som goda handledare för läkare under utbildning.

Målen nås genom att läkare som utses ska ha:

- Relevant kompetensnivå för aktuellt handledaruppdrag
- Gått handledarutbildning som uppfyller författningsreglerade krav.
- Deltagit i fortbildning för handledare.
- Tid avsatt för huvudhandledning och kompetensbedömning av läkare under utbildning.
- Tid avsatt till att instruera och handleda läkare i utbildningstjänst i det dagliga arbetet.

4.2 Uppdrag för handledare

4.2.1 Huvudhandledare AT

- Tillsammans med en kollega följa en AT-grupp från introduktion till avslutningssamtal där huvuduppgiften är grupphandledning vid AT-dagar. För detaljer, se separat dokument.
- Uppdraget förväntas omfatta 2 timmar per månad.

4.2.2 Personlig klinikhandledare AT

- Följa upp AT-läkaren under placeringen på kliniken eller hälsocentralen och bidra till uppföljning och ge AT-läkaren återkoppling kring hans/hennes utveckling utifrån Socialstyrelsens målbeskrivning.
- Uppdraget förväntas omfatta ca 1 timme/vecka per AT-läkare under pågående placering.

4.2.3 Huvudhandledare BT

- Huvudhandledaren följer BT-läkaren under hela Bastjänstgöringen.
- Huvudhandledaren deltar under introduktionsprogrammet.
- Delta i utformandet och uppföljningen av det individuella utbildningsprogrammet för BT-läkaren.
- Regelbundet och schemalagt ha handledningssamtal med BT-läkaren. Huvudhandledaren bör dokumentera sina samtal med BT-läkaren.
- Bidra till att målbeskrivningens innehåll tillämpas såväl vid den egna som vid mottagande kliniker.

- Medverka vid planeringen av utbildning tillsammans med BT-läkaren.
- Medverka till att kontinuerlig kompetensvärdering sker i enlighet med
- Regionens rutiner.
- Samla in återkoppling från BT-läkarens klinikhandledare för konstruktiva kompetensutvecklingssamtal.
- Medverka vid avstämning av kompetensutvecklingsbedömning i slutet av varje klinikplacering tillsammans med klinikhandledare.
- Vid behov revidera BT-läkarens utbildningsprogram och, om så behövs, i samråd med KSR-BT på anställande enhet alt ÖSR-BT upprätta en plan för hur eventuella brister ska kompenseras. Den reviderade planen ska godkännas av anställande VC.
- Medverka till BT-läkarens regelbundna utvärdering av handledningen och klinikens utbildningskvalité.
- Stödja BT-läkaren i vetenskapligt förhållningssätt och utvecklingsarbete.
- Medverka vid slutbedömning och uppnådd BT-kompetens tillsammans med extern bedömare.
- Tillstyrka intygande om uppnådd måluppfyllelse tillsammans med extern bedömare om uppnådd BT-kompetens.
- Det är lämpligt att huvudhandledaren har relevant Specialistkompetens för BT-läkarens efterföljande ST-utbildning, och att hen är anställd på samma enhet som BT-läkaren.
- Uppdraget förväntas omfatta 5% av en heltidstjänst.

4.2.4 Klinikhandledare BT

- Den individuella klinikhandledaren följer BT-läkaren under aktuell klinikplacering
- Delta i uppföljningen av det individuella utbildningsprogrammet för BT-läkaren.
- Regelbundet och schemalagt ha handledningssamtal med BT-läkaren. Klinikhandledaren bör dokumentera sina samtal med BT-läkaren.
- Bidra till att målbeskrivningens innehåll tillämpas vid den egna kliniken.
- Ansvara för att kontinuerlig kompetensvärdering sker i enlighet med Regionens rutiner.
- Ansvara för insamlingen av återkoppling från BT-läkarens instruktörer och medarbetare för konstruktiva kompetensutvecklingssamtal.
- Medverka vid avstämning av kompetensutvecklingsbedömning i slutet av varje klinikplacering tillsammans med huvudhandledare.
- Medverka till BT-läkarens utvärdering av handledningen och klinikens utbildningskvalité.
- Stödja BT-läkaren i vetenskapligt förhållningssätt och utvecklingsarbete.
- Tillstyrka intygande om uppnådd måluppfyllelse inom relevanta mål för placeringen.
- Uppdraget förväntas omfatta ca 3 timmar/vecka per BT-läkare under pågående placering.

4.2.5 Huvudhandledare ST

- Att vara huvudhandledare för ST-läkare under hela specialiseringstjänstgöringen.
- Delta i utformandet och uppföljningen av det individuella utbildningsprogrammet för ST-läkaren.
- Regelbundet och schemalagt ha handledningssamtal med ST-läkaren. Huvudhandledaren bör dokumentera sina samtal med ST-läkaren.
- Bidra till att målbeskrivningens innehåll tillämpas såväl vid den egna som vid mottagande kliniker.
- Medverka vid utformning av sidotjänstgöring.
- Ha kontakt med ST-läkaren under längre sidotjänstgöring.
- Planera teoretisk utbildning tillsammans med ST-läkaren.
- I överenskommelse med ST-läkaren se till att kontinuerlig kompetensvärdering sker. Utvärderingsverktyg finns samlade i Teams/ST-forum/utbildning
- Samla in återkoppling från ST-läkarens instruktörer och medarbetare för konstruktiva kompetensutvecklingssamtal.
- Medverka vid regelbunden, minst årligen, avstämning av kompetensutveckling genom att följa upp dokumentation och intryck av ST-läkarens erhållna utbildning/utveckling. Här bör utvärderingsinstrument användas. Vid behov revidera ST-läkarens utbildningsprogram och om så behövs, i samråd med KSR upprätta en plan för hur eventuella brister ska kompenseras. Den reviderade planen ska godkännas av VC.
- Medverka till ST-läkarens regelbundna utvärdering av handledningen och klinikens utbildningskvalité.
- Stödja ST-läkaren i vetenskapligt förhållningssätt och utvecklingsarbete.
- Tillstyrka VCs intygande om uppnådd måluppfyllelse när ST-läkaren ansöker om specialistkompetens.
- Uppdraget förväntas omfatta ca 3% av en heltidstjänst per ST-läkare.

4.2.6 Handledare för ST-läkare under sidoutbildning

- Regelbundet och schemalagt ha handledning med ST-läkare under sidoutbildning på enheten.
- Ge muntlig och skriftlig återkoppling till ST-läkaren och dennes huvudhandledare.

5 Klinikstudierektorer AT och ST inklusive BT-läkare

5.1 Klinikstudierektor AT

5.1.1 Mål

Att skapa förutsättningar för en bra AT-utbildning på klinikerna respektive i primärvården och därmed förutsättningar att nå utbildningsmålen.

Uppdraget förväntas omfatta 10% av en heltidstjänst. Detta kan med fördel delas upp på två ansvariga klinikstudierektorer.

Detta nås genom att:

- Klinikstudierektor finns på varje AT-klinik samt i primärvården.
- Klinikstudierektor AT är specialistläkare och har handledarutbildning. I primärvården kan uppdraget innehas av regionövergripande AT-studierektor med specialistkompetens i allmänmedicin.
- Avtal finns om avsatt tid för uppdraget.
- Klinikstudierektor AT stötts i sitt arbete av regionövergripande AT-studierektorer och AT-chef.
- Klinikstudierektorer AT deltar i lokala träffar som anordnas av regionövergripande AT-studierektorer samt har möjlighet att gå studierektorsutbildning och ingå i nationella nätverk.

5.2 Klinikstudierektorer AT slutenvården uppdragsbeskrivning

- Planera AT:s struktur inom kliniken för de praktiska och teoretiska moment som ingår så att målbeskrivningen uppfylles.
- Introducera nya AT-läkare på kliniken.
- Arrangera klinikens AT-utbildningsträffar.
- Utse handledare åt AT-läkare och upprätta handledningsinstruktion.
- Verka för god handledning och gott omhändertagande av AT-läkare.
- Se till att medsittningar kan utföras.
- Se till att strukturerad uppföljning och utvärdering görs i slutet av varje placering enligt given mall, samt även i mitten av placeringar som är tre månader och längre.
- Delta i AT-kollegiet och vid behov informera regionövergripande AT-studierektor och andra klinikstudierektorer AT om särskilda utbildningsbehov eller om det föreligger andra problem.
- I samråd med verksamhetschef, huvudhandledare, regionövergripande AT-studierektorer och AT-chef besluta om förlängd tjänstgöringstid eller andra åtgärder om AT-läkaren ej kan godkännas.

- Medverka vid extern granskning av AT-utbildningen.

5.3 Klinikstudierektorer AT primärvården uppdragsbeskrivning

- Planera AT-utbildningen i primärvården.
- Tillse att varje AT-läkare får god handledning och gott omhändertagande i primärvården.
- Tillse att innehållet i tjänstgöringen utformas så att målbeskrivningen kan uppfyllas.
- Tillse att strukturerad uppföljning och utvärderande återkoppling görs då en AT-läkare slutar sin placering.
- Delta i AT-kollegiet och vid behov informera regionövergripande AT-studierektor och andra klinikstudierektorer AT om särskilda utbildningsbehov eller andra problem föreligger.
- I samråd med verksamhetschef, huvudhandledare, regionövergripande AT-studierektorer och AT-chef vid behov besluta om förlängd tjänstgöringstid eller andra åtgärder om AT-läkaren ej kan godkännas.
- Medverka vid extern granskning av AT-utbildningen.

5.4 Uppföljning

- Varje klinik ansvarar för sin egen utvärdering gällande utbildningsinsatser för AT.
- AT-läkare och klinikstudierektorer gör en årlig genomgång gällande utbildning, introduktion och handledning utifrån AT-ranking.
- Löpande utvärdering och uppföljning gällande klinikens möjligheter att säkerställa måluppfyllelse för AT vid kvartalsenliga AT-kollegium.

5.5 Klinikstudierektorer BT/ST

Inom varje specialitet som bedriver specialistläkarutbildning ska det finnas en handledarutbildad specialistläkare som har uppdrag som klinikstudierektor för ST inklusive BT-delen. Uppdraget kan utformas så att det omfattar hela ST-tjänsten (BT och övrig ST) eller fördelas så att de respektive delarna av specialiseringstjänstgöringen (BT resp övrig ST) hanteras av separata klinikstudierektorer, KSR-BT resp KSR-ST övrig. Uppdraget förväntas omfatta 10% + 1% per BT/ST-läkare av en heltidstjänst.

5.5.1 Mål

Klinikstudierektorns uppgift är att utgöra en organisatorisk stödfunktion som skapar goda förutsättningar för ST-utbildning med hög kvalitet och samordna den interna och externa utbildningen för BT/ST-läkare.

Detta nås genom att

- klinikstudierektor BT/ST utses inom varje specialitet som har flera läkare under specialistutbildning. Denne ska vara specialist med handledarutbildning
- avtal upprättas om avsatt tid för uppdraget i enlighet med regionala riktlinjer.
- klinikstudierektor BT/ST deltar i lokala träffar som anordnas av de regionövergripande studierektorerna. Det ska finnas möjlighet att gå studierektorsutbildning och ingå i nationella och regionala nätverk.

5.6 Klinikstudierektorer BT/ST uppdragsbeskrivning BT-delen

Vara rådgivande vid rekrytering och tillsättning av BT-tjänster vid den egna enheten. Bistå VC i att utse en personlig handledare med relevant kompetens och genomgången handledarutbildning för varje BT-läkare.

- Utarbeta ett introduktionsprogram för BT-läkare vid den egna enheten samordnat med den regionala introduktionen för BT-läkare.
- Bistå BT-läkare och huvudhandledare/delhandledare vid utformning och revision av utbildningsprogram.
- Säkerställa att de teoretiska utbildningsmoment som anges i målbeskrivningen för BT inom det egna medicinska kompetensområdet håller hög kvalitet och erbjuds i tillräcklig omfattning för att uppnå BT-kompetens.
- Tillse att BT-läkare kontinuerligt genomgår kompetensbedömning enligt Regionens rutin och att bedömningen dokumenteras och återkopplas.
- Ge stöd till BT-läkare, huvudhandledare och delhandledare att genomföra erforderliga kompetensutvecklingssamtal.
- Medverka till att BT-läkare utvärderar sina handledare och den utbildning kliniken ger.
- Stödja klinikens handledare och verka för att alla handledare har genomgått författningssenslig handledarutbildning och ges möjlighet att delta i handledarfortbildning.
- Medverka till en rättvis och allsidig bedömning när det råder tvekan om en BT-läkare uppfyller kraven för BT-kompetens.
- Bistå i förarbetet inför externa inspektioner.
- Utveckla sin egen kompetens inom områden som pedagogik, ledarskap mm.
- Delta i planerings- och utvecklingsmöten med övergripande studierektor.

5.6.1 Klinikstudierektorer BT/ST uppdragsbeskrivning övrig ST

- Vara rådgivande vid rekrytering och tillsättning av ST-tjänster vid den egna enheten.
- Bistå VC med att utse en specialist med handledarutbildning som personlig handledare eller huvudhandledare för varje ST-läkare.
- Utarbeta introduktionsprogram för ST-läkarna.
- Bistå ST-läkare och huvudhandledare vid utformning och revision av utbildningsprogram och ha tillgång till samtliga ST-läkares utbildningsprogram.

- Bevaka att teoretiska utbildningsmoment inom det medicinska kompetensområdet i den egna specialiteten håller hög kvalitet och erbjuds i tillräcklig omfattning både internt och externt.
- Tillse att ST-läkarna kontinuerligt utvärderas och får regelbunden återkoppling på sitt arbete.
- Ge stöd till ST-läkare och huvudhandledare eller annan specialist att genomföra årliga kompetensutvecklingssamtal.
- Medverka till att ST-läkarna utvärderar sina handledare och den utbildning kliniken ger.
- Tillse att ST-läkare från andra specialiteter får en personlig handledare och målinriktad utbildning vid den egna kliniken.
- Stödja klinikkens handledare och se till att alla specialister går handledarutbildning.
- Medverka till en rättvis och allsidig bedömning när det råder tvekan om en ST-läkare uppfyller kraven för specialistkompetens.
- Hålla i förarbetet inför externa inspektioner och specialistexamen.
- Utveckla sin egen kompetens inom områden som pedagogik, ledarskap mm.
- Delta i planerings- och utvecklingsmöten med övergripande studierektor.

5.7 Uppföljning

Årligen redovisas en sammanställning av klinikens utbildningsinsatser avseende BT-/ST-läkare för verksamhetschef med kopia till regionövergripande ST-studierektorer.

6 Regionövergripande studierektorer

6.1 Mål

Att skapa förutsättningar för att författningsreglerade utbildningstjänster för läkare i Region Jämtland Härjedalen ska ha god struktur och vara av hög kvalitet, så att den medicinska vården tillförsäkras hög kompetens och långsiktighet. Uppdraget förväntas omfatta ca 50% av en heltidstjänst för respektive AT/BT/ST-uppdrag. Detta kan med fördel delas upp på två ansvariga studierektorer för vardera utbildningstjänst.

Målen nås genom att Region Jämtland Härjedalen:

- Tillsätter regionövergripande studierektorer för AT-, BT- och ST-läkare. Regionövergripande studierektorer för BT och ST ska ha specialistkompetens och ha genomgått författningssenlig handledarutbildning. Vid två studierektorer för AT kan uppdraget fördelas på en specialistläkare och en ST-läkare.
- Ger regionövergripande studierektorer tid och resurser att verka för god utbildning och utveckling av blivande legitimerade läkare och specialister i regionen.

- Uppmuntrar och stödjer deltagande i regionala och nationella nätverk och fortbildningsaktiviteter.
- Tillser god kompetensutveckling för studierektorer.

Regionövergripande studierektorer ska

- Utgöra en organisatorisk stödfunktion till VC, klinikstudierektorer, handledare, AT, BT- och ST-läkare.
- Ansvara för att tillgängliggöra lämpliga utvärderingsinstrument och kompetensuppföljningsverktyg.
- Ingå i läkarutbildningsgruppen.
- Vara rådgivande i läkarförsörjningsfrågor.
- Organisera och genomföra obligatoriska, gemensamma utbildningar för AT-, BToch ST-läkare och fortlöpande kvalitetskontrollera dessa.
- Vara resursperson för klinikstudierektorer AT-, BT- och ST-läkare, handledare, chefer och läkarrekryterare till exempel när det gäller problem beträffande tjänstgöring, teoretisk utbildning eller handledning.
- Sammanalla klinikstudierektorer till regelbundna studierektorsträffar.
- Ansvara för att handledarutbildning, uppföljande handledarseminarier och fortbildning erbjuds inom organisationen.
- Verka för att klinikerna författningsenligt genomför externa granskningar av AT-, BT- och ST-utbildningen och vara behjälplig vid dessa.
- Regionövergripande AT-studierektor ska dessutom:
- Besluta om primärvårdsplacering för den enskilde AT-läkaren i samråd med AT-läkaren.
- Regionövergripande BT-studierektor ska dessutom:
- Besluta om kliniska placeringar för den enskilde BT-läkaren under BT-delen av ST-tjänstgöringen.

6.2 Uppföljning

- Årlig verksamhetsberättelse.

7 Verksamhetschef enligt HSL

Verksamhetscheferna har i uppgift att bereda de förutsättningar för författningsreglerade utbildningstjänster för läkare som åvilar vårdgivaren enligt författningen, se HSLF-FS 2021:8.

För ST-läkare tillfaller uppgiften VC vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför huvuddelen av sin tjänstgöring.

För BT-läkare tillfaller uppgiften VC vid något av de tjänstgöringsställena där BT-läkaren genomför sin tjänstgöring eller någon annan person med lämplig organisatorisk ställning.

För samtliga BT- och ST-läkare ska namnet på ansvarig framgå i BT- respektive ST-överenskommelse.

7.1 Mål

Att, utifrån gällande författning, skapa ett bra utbildningsklimat och goda förutsättningar för en utbildningstjänst av hög kvalitet.

Målet uppnås genom att:

- Tillförsäkra goda förutsättningar för klinisk utbildning av alla kategorier av läkare.
- Utse välmeriterade specialistläkare med intresse för utbildningsfrågor att vara klinikstudierektorer för AT-, BT- och ST-läkare.
- Stödja klinikstudierektorerna för AT-, BT- och ST-läkare och ge dem tid och resurser att bygga upp en ändamålsenlig och hållbar struktur för tjänstgöring och teoretisk utbildning.

7.2 Verksamhetschef ska implementera vårdgivarens författningsreglerade ansvar genom att

- skapa ekonomiska, tidsmässiga och praktiska förutsättningar för författningsreglerade utbildningsaktiviteter på den egna enheten samt ansvara för att uppföljning av kompetensutveckling genomförs.
- verka för ett bra utbildningsklimat och ansvara för en god arbetsmiljö.
- säkerställa att det finns en utsedd extern bedömare med författningsenlig kompetens som jämte huvudhandledaren ska intyga uppnådd BT-kompetens
- för BT-läkare intyga fullgjord bastjänstgöring i de fall vårdgivaren inte utsett annan person i lämplig organisatorisk ställning att utfärda intyget.
- för ST-läkare utse en läkare med författningsenlig kompetens som jämte huvudhandledaren ska intyga att ST-läkaren uppnått specialistkompetens
- för ST-läkare intyga fullgjord specialisttjänstgöring
- tillsätta klinikstudierektor för AT-, BT- respektive
- ST och tillse att dessa ges tid och resurser som ska specificeras i en uppdragsbeskrivning
- en huvudhandledare med författningsenlig kompetens utses
- att det finns schemalagt handledare och medarbetare i tillräcklig omfattning för att tillgodose behovet av klinisk instruktion, även under jourtjänstgöring.

Verksamhetschef ska avseende ST inklusive BT ansvarar för att

- ett individuellt utbildningsprogram i enlighet med målbeskrivningens krav upprättas för BT- respektive ST-läkare och fastställs i samråd med huvudhandledare. Teoretiska utbildningsmoment och kurser i enlighet med målbeskrivningens krav planeras in i utbildningsprogrammet, vilket revideras årligen och därutöver vid behov i samråd med huvudhandledaren och ST-läkaren.

- utbildningsprogrammet infogas i en individuell BT- respektive ST-överenskommelse.
- en årlig bedömning av BT- respektive ST-läkarens kompetensutveckling görs utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet. ST-läkaren ska medverka vid den årliga uppföljningen.
- vid uppdagade svårigheter att uppnå förväntad kompetensutveckling ansvarar för att bidragande orsaker utreds och nödvändiga åtgärder för översyn av arbetsituation och revision av utbildningsprogram vidtas.
- årligen inventera och vid behov tillsätta nya BT- respektive ST-tjänster.
- utsedd huvudhandledare avsätter tid för regelbunden handledning och medverkar till att ST-läkaren utvärderar densamma.
- handledarna har handledarutbildning och ges möjlighet till kompletterande utbildning.
- utbildningen uppfyller författningsmässiga utbildningskrav och följer regionens utbildningsplan.
- BT- respektive ST-läkarens framtidsplaner följs upp med syfte att stödja en långsiktig, fortsatt anställning inom Region Jämtland Härjedalen.
- BT- respektive ST-läkarna involveras i planering och uppföljning av klinikens verksamhet och får insikt i de administrativa uppgifter som åvilar en verksamhetschef.
- enheten genomgår extern granskning, exempelvis enligt SPUR- modell, med målsättningen vart 5:e år.

8 Vårdgivaren

Vårdgivaren ska ansvara för att

- det finns förutsättningar för att genomföra författningsreglerade utbildningstjänster av god kvalitet för läkare
- tillse att det finns studierektor
- tillse att det finns handledare och medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner
- kvaliteten i de författningsreglerade utbildningstjänster säkerställs genom extern systematisk granskning vart femte år.
- Åtgärda ev uppdagade brister i de externa granskningarna.
- Ändamålsenliga metoder används för att bedömning och värdering av kompetens och att rutin för denna användning fastställs.
- Utse extern bedömare om BT-läkare uppfyller kraven för BT-kompetens.
- Utse läkare som, tillsammans med huvudhandledaren, ska göra en sammantagen bedömning om ST-läkaren uppnått specialistkompetens.

9 FoU

Kliniskt patientnära FoU-arbete är en tydlig del av verksamheten i Region Jämtland Härjedalen. Samarbetet med Umeå universitet, läkarutbildningen vid fyra studieorter, innebär bland annat att med Umeå universitetslektorer bygga en akademisk miljö vid Östersunds sjukhus. Andra forskningssamarbeten inom norra sjukvårdsregionen bidrar till utvecklingen av den kliniska forskningen inom Region Jämtland Härjedalen. FoU-avdelningen samordnar frågor kring forskning och till viss del utbildning av icke specialiserade läkare. Detta omfattar forskningsstöd, mottagning för forskningspatienter samt ett medicinskt bibliotek. Även samarbete med Mittuniversitet finns.Handledning av det vetenskapliga arbetet under läkarutbildningens grundnivå och av de vetenskapliga ST-arbetena ingår också i arbetsuppgifterna. Likaså är övergripande AT-, BT- och ST-studierektorerna knutna till FoU-avdelningen. Som tillsvidareanställd i Region Jämtland Härjedalen kan man söka FoU-medel för att genomföra forskningsprojekt eller för arbetstid för forskarutbildning respektive post docforskning. FoU-medlen söks och fördelas årsvis.

10 Läkarutbildningsgrupp

Läkarutbildningsgruppen är ett regiongemensamt forum för diskussion om bl.a. framtida behov av läkare, finansiering, konsekvenser av nya författningar och arbetstidsregler. Gruppen behandlar frågor rörande AT- och ST-utbildning som exempelvis att föreslå dimensionering och fördelning av ST-läkarbefattningar, diskutera utbildningsinnehåll, vara beredningsgrupp till regionledning i läkarutbildningsfrågor.

Deltagare:

FoUU-direktör, enhetschef FoU-enheten (adjungerad), personalstrateg, utsedda verksamhetsområdeschefer och läkarchef, AT-chef, övergripande AT-, BT- och STstudierektorer samt AT- och ST-representanter från SYLF.

11 Bilagor

Bilaga 1: Dokumentöversyn